

HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

INFRA ry:n asiantuntijalausunto

Paavo Syrjö 9.10.2025
Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

" INFRA ry kiittää hallitusta sen tekemistä panostuksista väyläverkkoon haastavassa taloustilanteessa.

Samalla muistutamme kaikkia eduskuntapuolueita tarpeesta väylämäärärahojen tasonnostolle ja inflaation taklaavalle pitkäjänteiselle rahoitukselle."

Perusväylänpito

- Hallitusohjelman korjausvelk-rahoituksesta "all in" eli 118 milj. €.
 - Tämä oli päällystysalan toive → haluttiin edes kolmen vuoden tasaisempi tuotantomäärä → kaikki näkevät, mitä saadaan aikaan
- Korjausvelkapotista huolimatta perusväylänpidon kokonaisrahoitus tippuu 193 milj. €:lla.
- Tämä näkyy erityisesti liikenneväylien parantamisinvestointien rahoituksessa, mikä romahtaa vuoden 2025 varsinaisen talousarvion 121,7 miljoonasta eurosta 19,1 miljoonaan euroon vuonna 2026.

Seuraukset

- Korjausvelka kasvaa kiihtyen → väylien kuntoon laitto maksaa tulevaisuudessa moninkertaisesti
- Maanteiden päällystyspituus jatkaa laskuaan
 - 2024 yli 4 000 kilometriä
 - 2025 yli 3 100 kilometriä
 - 2026 reilusti alle 3 000 kilometriä
 - 2027-2029 1 000 – 2 000 kilometriä?
- Nopeus- ja painorajoituksia, puutteita pintakunnossa → kuljetusketjut sakkaavat → kuljetusyritysten kustannukset kasvavat
- Väylien kunnosta johtuvat liikenneonnettomuudet lisääntyvät
- Kunnossapitourakoitsijoiden henkilöstö → lomautuksia ja irtisanomisia → työvoiman veto- ja pitovoima heikkenee
- Kunnossapitourakoitsijoiden resurssien käyttö → tki- ja kone- sekä laiteinvestointien lykkäyksiä ja perumisia
- Menetettyt mahdollisuudet → kuinka moni investointi jää toteutumatta?

"INFRA ry on akuutisti huolissaan perusväylänpitoon kohdistettavan määrärahan laskusta vuodelle 2026 sekä keskipitkällä aikavälillä käynnissä olevan Liikenne 12 -ohjelman rahoitussuunnitelmaan sisältyvästä perusväylänpidon vakavasta määrärahapuutteesta vuosille 2027-2029."

Kehittämisinvestoinnit

- Kehittämisinvestointeihin kohdistettava määräraha nousee selvästi.
 - Väyläverkon kehittämiseen 70 miljoonaa euroa (+17 %) enemmän.
 - Avustuksiin liikenne- ja viestintäverkkoihin 52 miljoonaa euroa (+120 %) enemmän.
 - Mm. Helsingin, Vantaan ja Tampereen ratikat
 - Helsingin juna- ja metroasemien peruskorjaus
 - Määrärahatarve on seurausta mm. hallitusohjelman investointiohjelmaan sisältyvistä kehittämisinvestoinneista ja kevään 2025 kehysriihessä tehdyistä lisäpanostuksista.
 - Infran rakentamisen ja kunnossapidon kustannukset nousivat rajusti kuluneiden pariin...kolmen vuoden aikana. Kustannusnousu on katkennut, mutta kustannukset ovat jääneet korkealle tasolle.
- Pitkäjänteinen näkymä antaisi investointeja suunnitteleville yrityksille luotettavan kuvan liikenteellisen toimintaympäristön kehittämisestä, mikä auttaa niitä arvioimaan kuljetusten ja liikenteen edellytyksiä osana teollisuuden, kaupan, palvelujen ja matkailun liiketoimintaa, sijoittamista ja tulevia investointeja.

" INFRA ry esittää, että nykyisen kehysmenettelyn rinnalle luodaan jatkossa malli, jonka avulla mm. kokonaisturvallisuutta ja elinkeinoelämän kilpailukykyä edistävät elintärkeät tulevaisuusinvestoinnit voidaan toteuttaa ja samalla nykyisellä kehysmenettelyllä pitää huolta olemassa olevan väyläverkon kunnosta ja sen kehittämisestä pitkäjänteisesti."

Liikennepolitiikkaan tarvitaan järjestelmätason muutos!

